

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА СУСПІЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН
КАФЕДРА ДИТЯЧИХ ХВОРОБ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
І ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«СОЦІАЛЬНО-ЕТИЧНІ ТА ДЕОНТОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ
СУЧАСНОЇ МЕДИЦИНИ
(НЕМЕДИЧНІ ПРОБЛЕМИ В МЕДИЦИНІ)»
20-21 лютого 2020 року

М. ЗАПОРІЖЖЯ

УДК 614.253(063)

З-41

Редколегія:

Боярська Л. М. – завідувач кафедри дитячих хвороб ЗДМУ, кандидат медичних наук, професор;

Утюж І. Г. – завідувач кафедри суспільних дисциплін ЗДМУ, доктор філософських наук, професор;

Котлова Ю. В. – кандидат медичних наук, доцент кафедри дитячих хвороб ЗДМУ;

Сенетий Д. П. – кандидат філософських наук, доцент кафедри суспільних дисциплін ЗДМУ;

Касаткіна К. А. – викладач кафедри суспільних дисциплін ЗДМУ.

Збірник матеріалів I Всеукраїнської науково-практичної конференції «Соціально-етичні та деонтологічні проблеми сучасної медицини (немедичні проблеми в медицині)» (20-21 лютого 2020 року). – Запоріжжя: ЗДМУ, 2020. – 188 с.

Автори матеріалів несуть повну відповідальність за достовірність наданої у доповідях інформації й точність наведених цитат. Точка зору автора не завжди може співпадати з позицією редколегії.

ЗМІСТ

1. ФІЛОСОФІЯ МЕДИЦИНИ – ІНТЕЛЕКТУАЛЬНО-НАУКОВИЙ ПРОЕКТ ХХІ СТ.: ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ

<i>Утюж І.Г., Спиця Н.В.</i> Медицина та філософія: методологічний синтез реалізації нової парадигми «4Р»	7
<i>Боярська Л.М.</i> Лікарські помилки	9
<i>Клименко В. А., Дробова Н. М.</i> Значення етики наукових досліджень в медичній галузі	12
<i>Венцель Н. В.</i> Зростання нерівності у сфері доступу до медичних послуг у контексті четвертої промислової революції	13
<i>Герасімчук Т. С.</i> Взаємодія лікар-пацієнт	15
<i>Дмитрякова Г. М.</i> Діалектика розуміння функціональних розладів шлунково-кишкового тракту у дітей	16
<i>Кірченко Р. Ю., Потапенко С. В.</i> Етика та права. Навіщо нам ці інструменти?	23
<i>Коваленко О. В.</i> Соціальні виклики у сфері медичного обслуговування внутрішньо переміщених осіб в Україні	25
<i>Ковтун Н. М., Ковтун Ю. В.</i> Трансформація медичних послуг в умовах четвертої індустріальної революції: соціально-філософський аналіз	27
<i>Кривенко В.І., Непрядкіна І.В., Федорова О.П., Пахомова С.П., Титова І.С.</i> Реалізація принципу дистрибутивної справедливості в умовах університетської клініки ЗДМУ.....	30
<i>Макарова А. О.</i> Архетиповий підхід до медичної діяльності	33
<i>Марушко Т.В., Онуфреїв О.Є.</i> Увєїт при ювенільному ідіоматичному артриті. Аналіз захворювання в Україні	35
<i>Павленко Н. В.</i> Проблема взаємодії філософії і медицини	37
<i>Боярська Л. М.</i> Жорстоке поводження з дітьми – нагальна проблема суспільства	38
<i>Самойленко О. В., Йованович А. Д.</i> Медицина та філософія: єдність та розбіжності	42
<i>Сепетий Д. П.</i> Біоетика як сучасний етап розвитку медичної етики ...	44
<i>Сумченко С. В.</i> Філософські проблеми, породжені практичним використанням сучасних біотехнологій	47
<i>Омелянчук О. А.</i> Психотипи личности и акцентуации характера пациента	50

2. ПІДГОТОВКА СПЕЦІАЛІСТА В СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

<i>Турган О.Д.</i> Мовна картина світу: комунікаційний аспект комплексної підготовки студентів-медиків	53
<i>Вещикова О. С.</i> Інтеграція медицини і педагогіки в підготовці майбутнього лікаря	60
<i>Спиця Н. В., Карабута А. Д.</i> Проблема емпатії у філософії та медицині	63
<i>Куліченко А. К.</i> Інноваційність в освітньому процесі закладів вищої медичної освіти	66
<i>Кизменко Р. І.</i> The Role of Tolerance and Social Skills for a Man in a Modern World	68
<i>Малиношевский Р.С., Панченко А.В., Тимошенко Г.В.</i> Проблемы коллегиальности диагностической службы в медицине	71
<i>Марушко Ю.В., Бойко Н.С., Чабанович О.В., Гищак Т.В.</i> Дослідження навчальної мотивації студентів на педіатричній кафедрі НМУ імені О.О.Богомольця	72
<i>Мегрелишвілі М. О.</i> Деякі аспекти підготовки спеціаліста у сучасному суспільстві.....	73
<i>Поцулко О. А.</i> Системний підхід щодо формування переліку компетенцій медичних спеціалістів	75
<i>Сидоренко О. В.</i> Іспит як форма контролю комунікативних компетентностей: із досвіду роботи кафедри культурології та українознавства Запорізького державного медичного університету	78
<i>Федько О. Ю.</i> Роль комунікативної компетентності у становленні лікаря-спеціаліста	82

3. РОЗУМІННЯ РОЛІ, ЗНАЧЕННЯ, РІВНЯ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ТА ЦІННОСТІ ЛІКАРЯ СУЧАСНИМ СУСПІЛЬСТВОМ

<i>Кривенко В.І., Дудко О.В., Федорова О.П.</i> Комплексний підхід до лікування хворого з позицій кордоцентризму у практиці сучасного лікаря	85
<i>Латишева І. М.</i> Успішність молодого лікаря	89
<i>Мазур В.І., Плохушко В.В.</i> Психологічні та деонтологічні аспекти виховання майбутнього лікаря	90
<i>Непрядка І.В., Федорова О.П., Пахомова С.П., Качан І.С., Бородавко Л.І.</i> Компетентність лікаря щодо професійного здоров'я як компонент лікарської етики	92

<i>Плохушко В.В.</i> Врач. Интернет. Пациент. Этика и деонтология в социальной сети	94
<i>Сазанович Л. В.</i> Між довічною вдячністю та недовірою: медичний працівник у медійному просторі	95
<i>Фёдорова Е.П., Пахомова С.П., Непрядкина И.В., Качан И.С.</i> Взаимоотношения врач-пациент – залог эффективности лечения и профилактики заболеваний	96
<i>Шахбазова Айтен Ислам кизи.</i> Хороший лікар	100

4. ПРОБЛЕМА ПРОФЕСІЙНОГО ВИГОРАННЯ: «CONSUMOR ALIIS INSERVIENDO»

<i>Бушман В. С.</i> Актуальність проблеми «синдрому професійного вигорання» у лікарів	103
<i>Давидов П.Г.</i> Біоетичні принципи та психологічні технології у профілактиці деформації медичного працівника	105
<i>Дідик С.С.</i> Синдром професійного вигорання викладачів вищих навчальних закладів	109
<i>Ємець А. В.</i> Емоційне вигорання фахівців «Motus elit burnout»	112
<i>Жадько В.А., Бідзіля П.О.</i> Душевне «вигорання» викладача гуманітарних дисциплін	116
<i>Моисеева А. А.</i> Причини формирования синдрома эмоционального выгорания	120
<i>Спиця Н.В., Сіліна Є.А., Пухир В.П.</i> Проблема професійного вигорання в житті медичного працівника	123
<i>Шевченко А. І.</i> Чинники розвитку синдрому професійного вигорання у лікарів-онкологів у період медичної реформи	126

5. ПРОБЛЕМА ТІЛЕСНОСТІ

<i>Ганошенко Ю.А.</i> «Далеко звідси залишив я своє давнє і недавнє тіло»: Поетична концептуалізація біополітичної теорії тілесності М. Фуко у творчості Е. Ткачишина-Дицького	129
<i>Гребенюк Т. В.</i> Мотив недуги в романі Паоло Джордано «Самотність простих чисел»	132
<i>Корнєєва О. М., Гайман О. А.</i> Вираження концепту «тілесність» у середньовічній арабській філософії	143
<i>Котлова Ю. В., Курочкіна Т. І.</i> Паліативна допомога новонародженим – безсилля чи гуманність сучасної медицини	145

<i>Самойленко О. В., Жданов С. І.</i> Суспільство ремісії як нова реальність	146
<i>Сорокіна О. С.</i> Соціальний аспект реклами лікарських засобів в українському інформаційному просторі	148
<i>Утюж І. Г., Кандибей В. К.</i> Трансцендентна психотерапія А. Лоуена (методологічні аспекти філософії медицини)	150
<i>Shkil L. L.</i> Modern Embodiment Transformation: Emancipation and Liberalisation of Female Sexuality as a Way to the Discovery of the Body ..	155
<i>Жадько В.А.</i> Людина як суб'єкт матеріально-тілесної та соціально-духовної безкінечності	158

6. ПРОБЛЕМА ЛІКАРЯ-ВИКЛАДАЧА – ЯКИЙ ПІДХІД ДО РОБОТИ ЗІ СТУДЕНТАМИ Є ОПТИМАЛЬНИМ?

<i>Оспанова Т. С., Трифонова Н. С.</i> Медик сучасний чи медик етичний? ..	176
<i>Зінич О.Л., Грінівецька Н.В.</i> Особливості, які необхідно ураховувати при викладанні анатомії людини для російськомовних та українськомовних іноземців	178
<i>Марушко Ю.В., Бойко Н.С., Чабанович О.В., Гищак Т.В.</i> Значення психолого-педагогічної компетентності у роботі з інтернами-педіатрами	180
<i>Нечепоренко А. Г.</i> Цілі медичної освіти в розвитку медичного професіоналізму	180
<i>Світлицький А. О., Чугін С. В.</i> Морально-етичні аспекти викладання анатомії людини з використанням трупного матеріалу ...	182
<i>Сидоренко О. М., Мельничук А. П.</i> Вік хірурга: коли вчасно зупинитися оперувати	183
<i>Якімова Н. Ю.</i> Основні аспекти науково-педагогічної діяльності викладача медичного ЗВО	184

Література:

1. Self-reported use of non-prescribed medicines by sex, age and educational attainment level [Електронний документ]. – Режим доступу: https://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=hlth_ehis_md2e&lang=en (дата звернення: 20.01.2020).

2. Self-reported use of prescribed medicines by sex, age and educational attainment level [Електронний документ]. – Режим доступу: <https://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do> (дата звернення: 20.01.2020).

ТРАНСЦЕНДЕНТНА ПСИХОТЕРАПІЯ А. ЛОУЕНА (МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ФІЛОСОФІЇ МЕДИЦИНИ)

*Утюж І.Г., д. філос. н., професор,
Кандибей В.К., студентка 5-го курсу,
Запорізький державний медичний університет*

Анотація

Основним об'єктом і предметом сучасної філософії стає тілесність, як матеріалізація знань про людину. І тому в сучасних умовах формування міждисциплінарного, інтелектуального проекту філософії медицини має дуже актуальну значимість. Інтеграція філософського і медичного дискурсу дає можливість знайти відповіді на складні соціальні виклики, що спричинені агресивними, бездуховними, стресовими поведінковими стандартами сучасної людини, що призводить до зміни стану здоров'я та продовження життя. Гармонія душі та тіла дає цілісне сприйняття та знання про людину, тому велика кількість вчених-природознавців, лікарів звертаються до філософії для отримання відповідей на складні питання стосовно визначення природи людини. Сучасна філософія поступово відходить від аналізу законів буття, переходячи в дискусію тілесності, аналізуючи хвороби, безумство, вади, сексуальний аспект життя. Чимала значимість у наш час приділяється фізичному аспекту хвороби людини, полегшенню тілесних страждань, купіюванню симптомів захворювання, і дуже мало душевному стану людини, її внутрішнім переживанням, хвилюванням і конфліктам. Але для лікаря будь-якої спеціальності, на нашу думку, вкрай необхідно звертати увагу саме на душевний стан своїх пацієнтів, приділяти увагу спілкуванню із ними.

Такі деонтологічні основи в роботі лікаря цікаво представлені в роботі А. Лоуена «Психологія тіла». Саме в цій роботі автор приділяє багато уваги аналізу психосоматичних станів, внутрішніх проблем людини, вправам для подолання внутрішніх психологічних проблем, які так часто є прихованими причинами різних хвороб. Дана книга має також зв'язок із

психотерапією, знання якої є надзвичайно необхідним для успішного лікування пацієнтів і полегшення страждань.

Ключові слова: Постмодерністська і постструктуралістська методологія, тілесність, матеріалізація, філософський і медичний дискурс, стан здоров'я, гармонія душі та тіла, природа людини, тілесно-орієнтованої методології, психофізіологічний стан, тотальний соціальний ритм, перенапряга сьогодення.

A. LOUEN'S TRANSCENDENT PSYCHOTHERAPY (METHODOLOGICAL ASPECTS OF THE PHILOSOPHY OF MEDICINE)

*Utiuzh I.G., Doctor of Sciences (Philosophy), Professor,
Kandybei V.K., student,
Zaporizhzhia State Medical University*

Abstract

The main object and subject of modern philosophy is physicality, as the materialization of knowledge about man. And that is why in the current conditions the formation of an interdisciplinary, intellectual project of the philosophy of medicine is very important. The integration of philosophical and medical discourse provides answers to complex social challenges caused by the aggressive, spiritual, stressful behavioral standards of the modern man, which leads to changes in health and life expectancy. The harmony of body and soul gives a holistic perception and knowledge of man, so a large number of natural scientists, doctors turn to philosophy to answer complex questions about the definition of human nature. Modern philosophy is gradually moving away from the analysis of the laws of being, moving into a discussion of physicality, analyzing the diseases, madness, flaws, sexual aspect of life. Much importance in our time is given to the physical aspect of human illness, relief of physical suffering, relief of symptoms of the disease, and very little to the mental state of man, his internal experience, excitement and conflict. But for a doctor of any specialty, in our opinion, it is important to pay attention to the mental state of your patients by communicating with them.

Such deontological foundations in the work of the doctor are presented in the work of A. Lowen "Psychology of the body". It is in this work that the author pays much attention to the analysis of psychosomatic conditions, internal problems of man, exercises for overcoming internal psychological problems, which are so often the hidden causes of various diseases. This book also has to do with psychotherapy, the knowledge of which is essential for the successful treatment of patients and the relief of suffering.

Key words: Postmodernist and poststructuralist methodology, physicality, materialization, philosophical and medical discourse, state of health, harmony

of body and soul, human nature, body-oriented methodology, psychophysiological state, total social rhythm, overstretch of the present.

В роботі А. Лоуена «Психологія тіла» багато уваги приділяється визначенню поняття «біоенергетика», як сучасному методу психотерапії.

Людиною, яка створила напрямок біоенергетики, був американський психіатр та психотерапевт А. Лоуен. Взявши від Вільгельма Райха основні поняття про енергетичну основу психофізичних процесів, він розвинув власну концепцію психотерапії та заснував в 50-х роках Інститут Біоенергетичного Аналізу в Нью-Йорку, що стало передумовою створення в наступні 30 років декількох десятків схожих установ у багатьох країнах.

Біоенергетика розглядає функціонування психіки людини в категоріях тіла та енергії, вважаючи джерелом неврозів, депресій, пригнічення почуттів, що проявляється у вигляді хронічних м'язових напружень, що блокують вільний потік енергії в організмі. Спочатку в ранньому дитинстві проявляються, а потім закріплюються специфічні навички уникнення болю, розпачу, страху та засоби отримання безпеки та любові оточуючих. Вони призводять до розвитку структури характеру людини, що складається з часто викривленого образу світу та власної особистості, ригідних схем поведінки та відчуттів, а також обмежує життєвість організму патернів «самовладання», що називається також «панцирем характеру». Таким чином фізичний вигляд людини символічно відображує її психіку.

Терапія складається з пізнання структури характеру та «оживлення» заморожених в тілі емоцій. Її метою є розблокування обмежень розвитку особистості» [1, с. 5] - так починається вступ до книги, з чого ми можемо побачити та відчути зв'язок фізичної та духовної сторін людини. Тобто успішний процес лікування хворої людини має бути саме комплексним і з індивідуальним підходом до кожної людини.

А. Лоуен у даній книзі акцентує увагу на тих речах, від яких наша медицина дедалі більше відходить, акцентуючи увагу лише на наборі конкретних симптомів для кожної конкретної хвороби, певних лабораторних та інструментальних методів діагностики, звичайних стандартних схем лікування. Але проблема діагностики та лікування хвороб лежить значно глибше та криється в глибинах людської психіки.

А. Лоуен також задасться питанням: «Чи можна лікувати психічні захворювання, не звертаючи уваги на стан тіла? І чи можна лікувати хвороби тіла не звертаючи уваги на душевний стан пацієнта? Якщо метою терапії євилікування окремого симптому хвороби, концентрація на обмеженому фрагменті особистості, в якій цей симптом наявний, має місце та може виявитися успішною. Майже вся практика медицини

використовує цей приклад. Але це не повертає повного здоров'я та не впливає на причину захворювання, на так званні особистісні фактори, що є можливою причиною захворювання. Звісно, не завжди виникає необхідність вникати в ці подробиці. Якщо ми маємо справу з переломом або інфікованою раною, можна впливати безпосередньо на хворе місце, щоб пришвидшити загоювання» [1, с. 8].

«Західна медицина досягла справді великих успіхів у лікуванні та перемогла чимало хвороб, але ця медицина має чимало явних обмежень, які не бажають помічати лікарі. Але на противагу є також багато інших хвороб, які досі залишаються невиліковними, наприклад, захворювання поперекового відділу хребта, артрит, рак та велика кількість інших хвороб» [1, с. 9]. А. Лоуен наголошує на тому, що це хвороби всього організму і що їх можна зрозуміти тільки шляхом цілісного підходу до людини.

Чимало проблем у дорослому житті в людини виникає через її непрості стосунки з батьками. Багатьох дітей часто сварять за те, що вони починають плакати, гніваються через щось, не слухаються батьків. Батьки часто виховуючи дитину, контролюють її згідно із загальноприйнятими правилами поведінки. Вирішується не те, що є зручним і гарним для дитини, а саме те, що підходить батькам. Виникає конфлікт, та руйнується нитка любові, що з'єднує дитину з батьком і матір'ю, що й призводить, згідно з Лоуеном, до втрати дитиною духовності; вона втрачає власну грацію. А це є фізичним явищем, яке ми можемо помітити по тому, як люди рухаються або стоять [1, с. 13].

Завдяки біоенергетиці ми маємо змогу читати «язик тіла», бачити внутрішні конфлікти пацієнта, що виявляються в хронічному м'язовому напруженні тіла. Люди за допомогою психотерапевта вчаться відчувати це напруження, розслабляти власне тіло та повертати йому природну грацію, яка ще є притаманною маленьким дітям, життя яких ще не підпорядковано стереотипам, внутрішнім конфліктам, страхам.

Хронічне м'язове напруження є нічим іншим, як пригніченим відчуттям розпачу, паніки, злості, приниження. Його не можна подолати, якщо не звільнитися від цих відчуттів. Ось саме тому такій людині й необхідний терапевт, який сам пройшов через це відчуття та знає, як знайти з нього вихід [1, с. 95-96].

«Твердження, що не хлібом єдиним жива людина, показує, що для життя, крім їжі, потрібна ще й віра. Сам хліб живить тіло, але людському створінню необхідна інша їжа, для того, щоб укріпити власний дух. Такою духовною їжею є кохання, глибокий, серцевий зв'язок із іншою особистістю або особистостями, з іншою істотами, з природою або з Богом» [1, с. 99]. Тобто життя кожної людини має містити якийсь сенс, а

найвищим сенсом і є саме сенс кохання. Він є тим стимулом, що допомагає людині вижити в найскладніший момент свого життя.

Звертаючись до поняття сенсу людського життя не можна не згадати значення, яке відіграє релігія в житті багатьох людей. Наприклад, східні релігії об'єднані між собою збереженими анімістичними уявленнями, вони наближені до природи, до людей, до гармонії. А ось на Заході «процес індустріалізації підірвав віру більшості людей у гарну організацію їх світу та існування доброї сили у Всесвіті, котра могла забезпечити людям добробут і допомогла б їм вистояти. Замість цього люди, що живуть у Західному світі, продовжують вірити науці, що є силою людського розуму в подоланні різноманітних труднощів, які нам загрожують. Деякі люди впевнені, що все, що нам потрібно – це добра воля та достатня кількість грошей» [1, с. 100]. Але наші знання обмежені, оскільки ми є частиною природи, та ніколи не зможемо її перевершити.

Люди нашої епохи постійно кудись поспішають, постійно пришвидшуючи час. Вони все більше намагаються перемогти природу технологічним прогресом, але все більше й більше стають стурбованими, більш пригніченими, більш невпевненими, ніж будь-коли раніше. Перемагаючи природу, ми підрізали власне коріння.

За словами А.Лоуена, великою проблемою сучасної людини також є нарцисизм, що є найбільш розповсюдженою патологією психіки. Нарцисична особистість часто приховує за зовнішньою впевненістю та відповідним зовнішнім виглядом власні страхи та комплекси, тому необхідно допомагати такій людині звільнитися від цього, щоб стати гармонійною особистістю й зовні, й внутрішньо. Через таке розщеплення все частіше люди почали страждати від депресії, яка стала ендемічним явищем.

У західному світі тіло вміщується в категорію світських речей, вульгарних і матеріальних. Це провокує розщеплення між розумом і тілом, що, «як я зазначив, є коренем виникнення депресії, емоційних страждань людини» [1, с. 108].

Неможливо не звернути увагу в даному аспекті на працю П. Рікера «Людина, як предмет філософії». У ній йдеться саме про унікальну особистість кожної людини, про те, що кожен із нас – не просто бездушне тіло, а комплекс неповторних якостей характеру. Тому до кожної людини, а особливо якщо ця людина є пацієнтом, необхідно застосовувати індивідуальний підхід, бути уважним до кожного симптому, до внутрішніх переживань, страждань пацієнтів. І ми, як лікарі, маємо лікувати саме душу, полегшувати страждання та біль. І коли буде знайдено ключ до розуміння душі пацієнта, тільки тоді можна знайти ключ та подолати й хворобу.

Ще одна надзвичайно слухна думка, яку, мені здається, слід популяризувати та про яку варто нагадувати людям, що була згадана в роботі П. Рікера: «Стався до людського початку в собі та в іншому не тільки як до засобу, але як до самодостатньої цінності» [4]. Тобто необхідно ставитися до пацієнтів не як для засобу для власної наживи та збагачення, а в першу чергу, як до людей, які шукають змогу звільнитися від страждання та розпачу, перемогти власну хворобу. Необхідно ставитися до пацієнта не як до чужої людини, а так, якби Ви самі хотіли, щоб ставилися до Вас, Ваших рідних або близьких Вам людей, коли настане непроста хвилинка, хвилинка хвороби...

Література:

1. Лоуэн А. Психология тела: биоэнергетический анализ тела / Пер. с англ. С.Коледа – М.: Институт Общегуманитарных Исследований, 2000. – 256 с.

2. Лоуэн А. Сборник биоэнергетических опытов / А. Лоуэн, Л. Лоуэн; Пер. с англ. Е.В. Поле. – М.: ООО «Издательство АСТ», 2004. – 188 с.

3. Рикер П. Память, история, забвение / Рикер П. // Пер. с франц. – М.: Издательство гуманитарной литературы, 2004 (Французская философия XX века). – 728 с.

4. Рикер. П. Человек как предмет философии / Рикер П.// Вопросы философии. – 1989. – № 2. – С. 41 – 50.

5. Рікер П. Інтелектуальна автобіографія. Любов і справедливість / Рікер П./ Пер. із фр. - К.: Дух і літера, 2002. – 114с.

MODERN EMBODIMENT TRANSFORMATION: EMANSIPATION AND LIBERALIZATION OF FEMALE SEXUALITY AS A WAY TO THE DISCOVERY OF THE BODY

Shkil L. L, Candidate of philosophical sciences (Ph.D), docent

*Assistant Professor of the Department of Culturology
and Philosophical Anthropology,*

National Pedagogical Dragomanov University

The sexual revolution of the twentieth century was primarily the result of the suppression of desire, which led to discontent and the emergence of despotic structures, the need to isolate libido. The suppression of sexual desire was at the legislative level. The feminist movement played an important role, as well as the discovery of new contraceptives that made sexual practices a pleasure. The discovery of a female orgasm made it possible to speak broadly about sexuality of a woman, and Alfred Kinsey's research (an American biologist, a founder of the Institute for the Study of Sex, Gender and Reproduction (1947)) helped to reduce binary oppositions between normative and non-normative sexuality. He researched female and male sexuality in the